

Republika Hrvatska
Županijski sud u Zadru
Zadar, Borelli 9

Poslovni broj: 19 GŽ-901/2021-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Županijski sud u Zadru, u vijeću sastavljenom od sutkinja i to Sanje Prosenice, predsjednice vijeća, Blanke Pervan, članice vijeća i sutkinje izjaviteljice i Mirjane Macure, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Zorana Ilića iz Sesveta, Dumovečka cesta 18, OIB: 19143538753, zastupanog po punomoćnici Lindi Bilosnić, odvjetnici u Odvjetničkom društvu "Mađarić & Lui" iz Zagreba, Zelinska 4, protiv tuženice Stečajne mase iza Ande Marić j.d.o.o. u stečaju iz Zagreba, Petrinjska ulica 59/A, OIB: 93373377978, zastupane po stečajnom upravitelju Marku Mariću iz Zagreba, Petrinjska 59A, radi utvrđenja i poništenja, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude Općinskog građanskog suda u Zagrebu, poslovni broj P-5541/2020-73 od 4. svibnja 2021., u sjednici vijeća održanoj dana 2. prosinca 2021.,

p r e s u d i o j e

I Djelomično se odbija žalba tužitelja Zorana Ilića kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu, poslovni broj P-5541/2020-73 od 4. svibnja 2021. u dijelu pod toč. III, IV, V, VI i VII izreke, te u toč. I izreke u dijelu u kojem je odbijen tužbeni zahtjev na utvrđenje da je ništetan Ugovor o kupoprodaji nekretnina od 18. prosinca 2013. sklopljen između pok. Bariše Ilića iz Zagreba, Adamićeva 15, OIB: 54972754490, pravnog prednika tužitelja Zorana Ilića iz Sesveta, Dumovečka cesta 18, OIB: 19143538753, kao prodavatelja i Anda Marić j.d.o.o. iz Sesveta, Mikuša Stjepana 8b, OIB: 56695354071, pravnog prednika tuženika Stečajna masa iza Ande Marić j.d.o.o. u stečaju iz Zagreba, Petrinjska ulica 59/A, OIB: 93373377978, kao kupca, ovjeren od strane javnog bilježnika Alena Juroša iz Zagreba, 18. prosinca 2013., pod poslovnim brojem Ov-6150/13.

II Djelomično se preinačuje presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu, poslovni broj P-5541/2020-73 od 4. svibnja 2021. u dijelu pod toč. I izreke tako da ista u tom dijelu sada glasi:

Utvrđuje se da Ugovor o kupoprodaji nekretnina od 18. prosinca 2013. sklopljen između pok. Bariše Ilića iz Zagreba, Adamićeva 15, OIB: 54972754490, pravnog prednika tužitelja Zorana Ilića iz Sesveta, Dumovečka cesta 18, OIB: 19143538753, kao prodavatelja i Anda Marić j.d.o.o. iz Sesveta, Mikuša Stjepana 8b, OIB: 56695354071, pravnog prednika tuženika Stečajna masa iza Ande Marić j.d.o.o.

u stečaju iz Zagreba, Petrinjska ulica 59/A, OIB: 93373377978, kao kupca, ovjeren od strane javnog bilježnika Alena Juroša iz Zagreba, 18. prosinca 2013., pod poslovnim brojem Ov-6150/13 ne proizvodi pravne učinke između stranaka, a kojim Ugovorom je pravni prednik tužitelja prodao, a pravni prednik tuženika kupio nekretnine u k.o. Sesvetski Kraljevec, upisane u z.k.ul.br. 5978 (č.k.br. 5634, oranica Celine od 1582 m² i č.k.br. 5635, oranica Celine od 1799 m²).

r i j e š i o j e

Odbacuje se žalba tužitelja Zorana Ilića podnesena protiv prvostupanjske presude poslovni broj P-5541/2020-73 od 4. svibnja 2021. u dijelu pod toč. II izreke kao nedopuštena.

Obrazloženje

1. Uvodno označenom presudom suda prvog stupnja, suđeno je:

"I Odbija se tužbeni zahtjev u dijelu koji glasi:

"Utvrđuje se da je ništetan ugovor o kupoprodaji nekretnina od 18. prosinca 2013., sklopljen između pokojnog Bariše Ilića iz Zagreba, OIB:54972754490, Adamićeva 15, pravnog prednika tužitelja Zorana Ilića, OIB: 19143538753, Dumovečka cesta 18, Sesvete, kao prodavatelja i ANDA MARIĆ j.d.o.o., Sesvete, Mikuša Stjepana 8b, OIB:56695354071, pravnog prednika tuženika Stečajna masa iz ANDA MARIĆ j.d.o.o. u stečaju, OIB: 93373377978, Petrinjska ulica 59/A, Zagreb, kao kupca, ovjeren od strane javnog bilježnika Alena Juroša iz Zagreba, 18. prosinca 2013., pod poslovnim brojem Ov-6150/13 te da isti ne proizvodi pravne učinke između stranaka, a kojim ugovorom je pravni prednik tužitelja prodao, a pravni prednik tuženika kupio nekretnine, upisane u k.o. Sesvetski Kraljevec, u z.k.ul.br. 5978, koje se sastoje od č.k.br. 5634, u naravi oranica Celine sa 1582 m² i upisane u z.k.ul.br. 7132 k.o. Sesvetski Kraljevec, koja se sastoji od č.k.br. 5635 oranica Celine sa 1799 m².", kao neosnovan.

II Nalaže se Zemljišnoknjižnom sudu brisanje zemljišnoknjižnog stanja nastalog na osnovi upisa temeljem rješenja poslovni broj Z-4032/13, Općinskog građanskog suda u Zagrebu Zemljišnoknjižnog odjela Sesvete, i uspostava prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja kakvo je bilo prije provedbe rješenja Z-4032/13, na način da se briše pravo vlasništva sa imena pravnog prednika tuženika i svih naknadnih upisa prava vlasništva na nekretninama upisanim u k.o. Sesvetski Kraljevec, u z.k.ul.br. 5978, koje se sastoje od č.k.br. 5634, u naravi oranica Celine sa 1582 m² i upisane u z.k.ul.br. 7132 k.o. Sesvetski Kraljevec, koja se sastoji od č.k.br. 5635 oranica Celine sa 1799 m².

III Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev u odnosu na provedbu istovremenog upisa prava vlasništva nekretnina opisanih pod točkom II izreke, na ime i vlasništvo pravnog sljednika tužitelja Zorana Ilića, OIB: 19143538753, Dumovečka cesta 18, Sesvete.

IV Odbija se tužbeni zahtjev u dijelu koji glasi:

"Utvrđuje se da je ništetan ugovor o zajmu sklopljen 18. veljače 2013. između pravnog prednika tužitelja kao zajmodavca i pravnog prednika tuženika, kao zajmoprimca.

V Svaka strana snosi svoj trošak postupka.

VI Odbija se alternativno postavljen tužbeni zahtjev u dijelu koji glasi:

"Poništava se ugovor o kupoprodaji nekretnina od 18. prosinca 2013. sklopljen između pokojnog Bariše Ilića iz Zagreba, OIB:54972754490, Adamićeva 15, pravnog prednika tužitelja Zorana Ilića, OIB: 19143538753, Dumovečka cesta 18, Sesvete, kao prodavatelja i ANDA MARIĆ j.d.o.o., Sesvete, Mikuša Stjepana 8b, OIB:56695354071, pravnog prednika tuženika Stečajna masa iza ANDA MARIĆ j.d.o.o. u stečaju, OIB: 93373377978, Petrinjska ulica 59/A, Zagreb, kao kupca, ovjeren od strane javnog bilježnika Alena Juroša iz Zagreba, 18. prosinca 2013., pod poslovnim brojem Ov-6150/13, a kojim ugovorom je tužitelj prodao, a tuženik kupio nekretnine, upisane u k.o. Sesvetski Kraljevec, u z.k.ul.br. 5978, koje se sastoje od č.k.br. 5634, u naravi oranica Celine sa 1582 m² i upisane u zk.ul.br. 7132 k.o. Sesvetski Kraljevec, koja se sastoji od č.k.br. 5635 oranica Celine sa 1799 m².", kao i u odnosu na provedbu istovremenog upisa prava vlasništva opisanih nekretnina na ime i vlasništvo pravnog sljednika tužitelja Zorana Ilića, OIB: 19143538753, Dumovečka cesta 18, Sesvete, kao neosnovan.

VII Odbija se alternativno postavljen tužbeni zahtjev u dijelu koji glasi:

"Poništava se ugovor o zajmu od dana 18. prosinca 2013. sklopljen između pravnog prednika tužitelja Bariše Ilića iz Zagreba, OIB:54972754490, Adamićeva 15, i tuženika ANDA MARIĆ j.d.o.o., Sesvete, Mikuša Stjepana 8b, OIB:56695354071.", kao neosnovan."

2. Protiv citirane presude žalbu je izjavio tužitelj iz svih žalbenih razloga. Tvrdi da ne prihvaća tumačenje prvostupanjskog suda da nije valjano postavio tužbeni zahtjev i da sporni Ugovor o kupoprodaji nije ništetan, već da isti ne proizvodi pravne učinke među strankama, iz kojih je razloga odbijen tužbeni zahtjev, jer je uz zahtjev radi utvrđenja ništetnosti Ugovora o kupoprodaji postavio upravo i zahtjev radi utvrđenja da isti ne proizvodi pravne učinke između stranaka. Pravni je sljednik pok. Bariše Ilića, temeljem rješenja o nasljeđivanju poslovni broj O-4924/18 kojim je tužitelj Zoran Ilić proglašen njegovim jedinim nasljednikom. Tužbeni je zahtjev postavljen u dva dijela, prvi na utvrđenje ništetnosti Ugovora o kupoprodaji i Ugovora o zajmu, a drugi na utvrđenje da ti Ugovori ne proizvode pravne učinke između stranaka. Svoju odluku sud prvog stupnja temelji na činjenici da je tijekom postupka utvrđeno da su Ugovori od 18. prosinca 2013. prividni, ali ne daje valjano obrazloženje iz kojih razloga ne usvaja tužbeni zahtjev glede drugog dijela kojim se traži utvrđenje da isti ne proizvode pravne učinke između stranaka. Tužbenim zahtjevom radi utvrđenja da Ugovor o kupoprodaji nekretnina od 18. prosinca 2013. ne proizvodi pravne učinke između stranaka ustao je budući su prednik tužitelja i prednik tuženice zaključili Ugovor o kupoprodaji nekretnina kojim je prednik tužitelja prodao a prednik tuženice kupio čest. zem. 5634 i čest. zem. 5635 k.o. Sesvetski Kraljevec. Ugovor je fiktivan, prividan i nije pravno valjan i zaključen je samo sa svrhom da se na prednika

tuženice prenese vlasništvo radi ishođenja kredita kod banke kojim bi kao sredstvo osiguranja služile predmetne nekretnine i prednik tuženice nije nikada isplatio kupoprodajnu cijenu. Prvostupanjski je sud u obrazloženju presude naveo da je prihvatio uvjerljivim i životno logičnim iskaze svjedoka i naveo da je nedvojbeno utvrđeno da stranke nisu imale namjeru sklopiti Ugovor o kupoprodaji i zajmu, ali propušta uočiti da je tijekom postupka postavio i alternativni tužbeni zahtjev (ispravno: eventualni) koji glasi na poništenje i to iz razloga što je prilikom sklapanja Ugovora o kupoprodaji od 18. prosinca 2013. bio u zabludi, smatrajući da će prednik tuženice uspjeti ishoditi kredit kod banke i da će se realizirati projekt o kojem su svjedočili svjedoci. Sukladno odredbi čl. 280. st. 2. Zakona o obveznim odnosima strana koja je u zabludi može tražiti poništaj ugovora zbog bitne zablude. Bio je u bitnoj zabludi, jer je opravdano očekivao ishođenje kredita kod banke prednika tuženice pri čemu su nekretnine iz Ugovora trebale služiti kao sredstvo osiguranja. Nije očekivao niti mogao pretpostaviti da prednik tuženice neće uspjeti ishoditi kredit kod banke već da će nekretninu prebaciti na Damira Marića, supruga osnivača tuženice. Da je znao da prednik tuženice nema namjeru realizirati kredit, do sklapanja fiktivnog Ugovora o kupoprodaji ne bi došlo. Prema odredbi čl. 284. st.1. Zakona o obveznim odnosima, ako jedna strana izazove zabludu kod druge ili je održava u zabludi i namjeri da je time navede na sklapanje ugovora, druga strana može zahtijevati poništaj ugovora i onda kad ta zabluda nije bitna. Prvostupanjski sud ne obrazlaže iz kojih razloga nije prihvatio tužbeni zahtjev već ga odbija bez obrazloženja. Isto tako, o dijelu zahtjeva radi utvrđenja da je Ugovor o kupoprodaji od 18. prosinca 2013. ništetan sud prvog stupnja se nije očitovao niti je dao valjane razloge za odbijanje tog tužbenog zahtjeva. U odnosu na aktivnu legitimaciju, uz podnesak od 2. ožujka 2020. dostavio je rješenje o nasljeđivanju Javne bilježnice Sanje Ledić broj O-4324/18 od 1. rujna 2018. iz kojeg je jasno vidljivo da je upravo on nasljednik pok. Bariše Ilića, za cijelo, pa se ne može prihvatiti zaključak suda prvog stupnja da tijekom postupka nije dokazao da je njegov nasljednik. Pogrešno je primijenjeno i materijalno pravo kada je odbijen njegov zahtjev u dijelu pod toč. II. u odnosu na nalog zemljišnoknjižnom sudu u pogledu brisanja zemljišnoknjižnog stanja nastalog na temelju rješenja poslovni broj Z-4032/13 Zemljišnoknjižnog odjela Sesvete. Predlaže žalbu uvažiti, pobijanu presudu preinačiti i usvojiti tužbeni zahtjev, odnosno ukinuti je i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

3. Na žalbu nije odgovoreno.

4. Žalba je djelomično osnovana i djelomično nedopuštena.

5. Ispitujući pobijanu presudu ovaj drugostupanjski sud nalazi da prvostupanjski sud nije počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 48/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14 - dalje: ZPP) koji se ovdje primjenjuje temeljem odredbe čl. 117. st. 1. Zakona o izmjenama i dopunama ZPP ("Narodne novine", broj: 70/19), a na koju ukazuje žalba, jer je u obrazloženju presude dao razloge o odlučnim činjenicama koji su jasni i neproturječni, pa se ista može ispitati.

5.1. Nisu počinjene ni druge bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP, na koje ovaj drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, po čl. 365. st. 2. ZPP.

6. Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je (glavni) zahtjev tužitelja:

- radi utvrđenja da je ništetan Ugovor o kupoprodaji nekretnina od 18. prosinca 2013. zaključen između sada pok. Bariše Ilića iz Zagreba, pravnog prednika tužitelja Zorana Ilića, kao prodavatelja, i tvrtke Anda Marić j.d.o.o. iz Sesveta, pravnog prednika tuženice, Stečajne mase iza trgovačkog društva Anda Marić j.d.o.o. u stečaju, kao kupca, koji je Ugovor ovjeren od Javnog bilježnika Alena Juroša iz Zagreba broj OV-6150/13, kao i zahtjev radi utvrđenja ništetnosti Ugovora o zajmu od 18. veljače 2013. te zahtjev radi utvrđenja da isti Ugovori ne proizvode pravne učinke između stranaka,

- radi nalaganja Zemljišnoknjižnom sudu brisanje zemljišnoknjižnog stanja nastalog upisom na temelju rješenja broj Z-4032/2013 Zemljišnoknjižnog odjela prvostupanjskog suda i uspostava prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja kakvo je bilo prije provedbe rješenja broj Z-4032/2013, brisanjem prava vlasništva s imena prednika tuženice i svih naknadnih upisa i

- zahtjev za provedbu istovremenog upisa prava vlasništva nekretnina oznake čest. zem. 5634 i čest. zem. 5635, obje u k.o. Sesvetski Kraljevec, u korist tužitelja Zorana Ilića.

7. Predmetom spora je i tužiteljev eventualni tužbeni zahtjev:

- radi poništenja Ugovora o kupoprodaji nekretnina od 18. prosinca 2013. zaključenog između Bariše Ilića i Anda Marić j.d.o.o. kojim je Ugovorom Bariša Ilić prodao, a Anda Marić j.d.o.o. kupila nekretnine u k.o. Sesvetski Kraljevec, te Ugovora o zajmu od 18. veljače 2013. zaključenog između istih ugovornih strana te

- radi provedbe upisa prava vlasništva nekretnina oznake čest. zem. 5634 i čest. zem. 5635 k.o. Sesvetski Kraljevec na ime tužitelja Zorana Ilića kao pravnog sljednika sada pok. Bariše Ilića.

8. Iz utvrđenja suda prvog stupnja proizlazi slijedeće:

- da je Ugovorom o kupoprodaji nekretnina od 18. prosinca 2013. ovjerenom po Javnom bilježniku Alenu Jurošu iz Zagreba pod brojem OV-6150/13 od 18. prosinca 2013. Bariša Ilić prodao, a tvrtka Anda Marić j.d.o.o. iz Sesveta, zastupana po direktorici Ankici Marić kupila nekretnine oznake čest. zem. 5634 i čest. zem. 5635 k.o. Sesvetski Kraljevec, za kupoprodajnu cijenu od 100.000,00 kn (l.s. 27),

- da su Bariša Ilić i Anda Marić j.d.o.o. 18. prosinca 2013. zaključili i Ugovor o zajmu prema kojem je Bariša Ilić pozajmio 200.000,00 EUR-a trgovačkom društvu Anda Marić j.d.o.o.,

- da je 16. srpnja 2014. tužitelj Bariša Ilić podnio tužbu radi utvrđenja ništetnosti Ugovora o kupoprodaji od 18. prosinca 2013. i zahtjev za poništenje istog Ugovora i 6. svibnja 2018. tijekom postupka preminuo, slijedom čega je prekinut postupak rješenjem prvostupanjskog suda od 12. prosinca 2018. (l.s. 146) te je postupak

nastavio Zoran Ilić kao nasljednik pok. Bariše Ilića na temelju rješenja o nasljeđivanju Javnog bilježnika Sanje Ledić iz Sesveta broj O-4924/18 UPP-Os-80/18-8 od 1. kolovoza 2018.,

- da je nad tuženicom tvrtkom Anda Marić j.d.o.o. iz Sesveta tijekom postupka otvoren stečajni postupak pod poslovnim brojem St-4693/2016 od 26. ožujka 2018. i istovremeno zaključen te je 28. rujna 2018. isto društvo brisano iz sudskog registra Trgovačkog suda u Zagrebu i

- da je 13. studenog 2019. Trgovački sud u Zagrebu rješenjem broj St-4693/2016 odredio upis Stečajne mase iza tvrtke Anda Marić j.d.o.o. u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu (l.s. 157).

9. Iz činjeničnih navoda tužbe proizlazi da tužitelj Ugovor o kupoprodaji nekretnina od 18. prosinca 2013. smatra prividnim i kao takvim ništetnim. Tvrdi da su ugovorne strane (Bariša Ilić i tvrtka Anda Marić j.d.o.o.) Ugovor zaključile samo s ciljem da tvrtka Anda Marić j.d.o.o. iz Sesveta prenese u vlasništvo nekretnine prednika tužitelja kako bi temeljem upisa svojeg prava vlasništva ishodila kredit kod banke. Upravo stoga, Anda Marić j.d.o.o. nikada nije isplatila kupoprodajnu cijenu Bariši Iliću te su ugovorne strane istoga dana, 18. prosinca 2013. zaključile i Ugovor o zajmu u kojem je navedeno da je Bariša Ilić pozajmio Andi Marić j.d.o.o. 200.000,00 EUR-a, iako mu nikada nije dao taj novčani iznos u zajam.

10. Prvostupanjski je sud pobijanom presudom, na temelju dokaza izvedenih tijekom postupka i utvrđenih činjenica zaključio da prava svrha sklapanja Ugovora o kupoprodaji nekretnina od 18. prosinca 2013. doista nije bila stjecanje vlasništva na nekretninama, kako to tužitelj ističe u tužbi, već omogućavanje tuženici da isходи hipotekarni kredit od banke, jer su o tome iskazivali i navode iz tužbe potkrijepili saslušani svjedoci Damir Vučetić, Ante Marijić, Ankica Ilić, Jozo Stanić, Ivan Jurić i Mirjana Jurić, kojima je sud prvog stupnja u cijelosti poklonio vjeru.

11. Sud prvog stupnja zaključuje da je u konkretnome riječ o prividnom Ugovoru koji nema učinka među ugovornim stranama, u smislu odredbe čl. 285. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 35/05, 41/08, 78/15 i 29/18 - dalje: ZOO), te da iz svih provedenih dokaza proizlazi da je postojao svjestan i sporazuman nesklad volje i očitovanja ugovornih strana, prednika parničnih stranaka s ciljem da se kod trećih osoba (banke) stvori uvjerenje da je Anda Marić j.d.o.o. vlasnik nekretnina u k.o. Sesvetski Kraljevec koje su imale poslužiti kao osiguranje za vraćanje kredita. Međutim, kredit nikada nije realiziran, predniku tužitelja nikada nije isplaćena kupoprodajna cijena za nekretnine niti je u spis dostavljen dokaz o isplaćenoj kupoprodajnoj cijeni, jer ta tvrtka na svom računu i nije raspolagala sredstvima potrebnim za isplatu ugovorene kupoprodajne cijene. Isto tako zaključuje i da je Ugovor o zajmu od 18. prosinca 2013. prividan pravni posao i da prednik tužitelja nikada nije dao novac u zajam niti je došlo do povrata zajma od strane prednika tuženice.

12. Sud prvog stupnja, iako zaključuje da je Kupoprodajni ugovor od 18. prosinca 2013. prividan pravni posao smatra da je tužbeni zahtjev radi utvrđenja ništetnosti tog Ugovora kao i Ugovora o zajmu od 18. prosinca 2013. neosnovan, jer drži da

prividni pravni posao uopće ne nastaje, nije pravno egzistirajući te "nema pravnih učinaka među strankama", pa ne može biti ni pobojan, a ni suprotan Ustavu Republike Hrvatske, pravnim propisima ili moralu društva, slijedom čega je odbio tužbeni zahtjev tužitelja radi utvrđenja ništetnosti tih Ugovora, kao i zahtjev za brisanjem zemljišnoknjižnog stanja nastalog provedbom rješenja Z-4032/2013 Zemljišnoknjižnog odjela Sesvete i upis prava vlasništva tužitelja na nekretninama u k.o. Sesvetski Kraljevec.

13. Također je odbijen i eventualni tužbeni zahtjev radi poništenja Ugovora o kupoprodaji od 18. prosinca 2013. s obrazloženjem suda prvog stupnja da je "tužitelj postavio osnovne i alternativne eventualne tužbene zahtjeve pa je sud, sukladno odredbi čl. 188. ZPP, odlučivao o eventualnom nakon što je glavni tužbeni zahtjev ocijenio neosnovanim".

14. Imajući u vidu utvrđenja prvostupanjskog suda i njegovu ocjenu da je Ugovor o kupoprodaji nekretnina od 18. prosinca 2013. zaključen između prednika stranaka prividan pravni posao, kao i Ugovor o zajmu od 18. prosinca 2013., za istaći je da je za valjani pravni posao, pa tako i ugovor potrebno da se stranke usuglase o njegovim bitnim sastojcima. Svjesni nesklad nastaje kad ugovorne strane svjesno očituju nešto što zapravo neće, odnosno simuliraju svoju volju i očitovanje koje se sastoji u tome da obje strane prividno sklapaju ugovor i obje očituju ono što nije sukladno s njihovom pravom voljom.

15. Pobojni ugovori pak, proizvode pravne učinke kao i valjani, ali se mogu iz zakonom predviđenih razloga i u određenom roku pobijati. Ako takav ugovor bude poništen, pravne posljedice poništenja kao i kod ništetnih ugovora nastupaju od dana njihova sklapanja. Razlozi poboynosti ugovora određeni su u: ograničenoj poslovnoj sposobnosti stranaka (čl. 276. ZOO) i postojanju mana prave volje ugovornih strana pri sklapanju ugovora (čl. 279.; čl. 280.; čl. 284. ZOO).

16. Naime, i prema pravnom shvaćanju ovoga suda drugog stupnja posljedica prividnog ugovora, u smislu odredbe čl. 285. ZOO nije njegova ništetnost već to da među ugovornim stranama prividan ugovor nema pravnog učinka, pa je on pravno nepostojeći pravni posao i takav ugovor kao pravno neegzistirajući (nepostojeći) nema učinka među strankama i ne može biti protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu društva, pa slijedom toga nije ništetan u smislu odredbe čl. 322. st. 1. ZOO, koja odredba posljedicu ništetnosti vezuje uz te okolnosti.

17. Identično pravno stajalište izrazio je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci poslovni broj Rev-3586/2018-4 od 21. siječnja 2020.

18. Stoga je sud prvog stupnja, suprotno žalbenim navodima tužitelja, pravilno primijenio materijalno pravo iz čl. 285. st. 1. ZOO kada je u toč. I i IV izreke pobijane presude odbio zahtjev tužitelja radi utvrđenja ništetnosti Ugovora o kupoprodaji i Ugovora zajmu od 18. prosinca 2013.

19. Isto je tako pravilno primijenio materijalno pravo iz čl. 123. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14 i 81/15 -

dalje: ZVDSP) kad je u toč. II izreke pobijane presude naložio brisanje nevaljane uknjižbe i uspostavu zemljišnoknjižnog stanja kakvo je bilo prije provedbe nevaljane, odnosno neistinite uknjižbe.

19.1. U konkretnome, nije sporno da je tuženica, trgovačko društvo Anda Marić j.d.o.o. na temelju kupoprodajnog Ugovora od 18. prosinca 2013. zaključenim s prednikom tužitelja Barišom Ilić ishodila uknjižbu na svoje ime, a potom dalje raspolagala s nekretninama koje su bile predmetom tog Ugovora. Međutim, taj Ugovor nema pravnog učinka među ugovornim stranama, što je presudom suda prvog stupnja pravilno utvrđeno.

19.2. Za stjecanje prava vlasništva na nekretninama pravnim poslom potrebni su, osim upisa u zemljišne knjige kao načina stjecanja i valjani pravni posao kao osnov stjecanja, pa kako Ugovor o kupoprodaji od 18. prosinca 2013. nema učinka prema ugovornim stranama, ne postoji ni pretpostavka za uknjižbu, tj. učinak zemljišnoknjižnog upisa.

20. Glede zahtjeva tužitelja za provedbom upisa prava vlasništva na predmetnim nekretninama na ime i vlasništvo tužitelja Zorana Ilića, za kazati je da je prvostupanjski sud također utemeljeno odbio taj dio tužbenog zahtjeva u toč. III izreke kao neosnovan.

21. Iz spisa predmeta proizlazi da je prvotni tužitelj Bariša Ilić tijekom postupka pred sudom prvog stupnja, 6. svibnja 2018. preminuo (l.s. 139) te je prvostupanjski sud prekinuo postupak i rješenjem od 5. listopada 2020. nastavio ga te pozvao nasljednike pok. Bariše Ilića da preuzmu postupak u predmetnoj pravnoj stvari. Postupak se nastavio u odnosu na tužitelja Zorana Ilića koji je preminuo.

22. Iz pravomoćnog rješenja o nasljeđivanju broj O-4924/18 UPP-OS-80/18-8 od 1. kolovoza 2018. Javnog bilježnika Sanje Ledić iz Zagreba proizlazi da su u ostavinskom postupku iza pok. Bariše Ilića utvrđeni njegovi zakonski nasljednici prvog nasljednog reda: supruga Ankica Ilić te sinovi Goran i Zoran Ilić. Kako su se nasljednici Ankica i Goran Ilić odrekli nasljedstva to je njegovim nasljednikom na temelju zakona proglašen Zoran Ilić te je nastavljen postupak u ovoj pravnoj stvari sada po tužbi tužitelja Zorana Ilića. Nekretnine koje su predmetom ovog postupka u spomenutom rješenju o nasljeđivanju nisu utvrđene kao ostavinska imovina ostavitelja.

23. Prema odredbi čl. 234. st. 1. Zakona o nasljeđivanju ("Narodne novine", broj: 48/03, 163/03, 127/13, 33/15 i 14/19 - dalje: ZN), ako se nakon pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju pronađe imovina koja nije obuhvaćena tim rješenjem, sud neće ponovno provoditi ostavinsku raspravu, nego će ovu imovinu novim rješenjem rasporediti na temelju prije donesenog rješenja o nasljeđivanju, osim ako se neki od nasljednika odrekao nasljedstva ili svoj nasljedni dio ustupio sunasljedniku.

24. U konkretnom slučaju, rješenjem o nasljeđivanju od 1. kolovoza 2018. iza smrti pok. Bariše Ilića predmetne nekretnine nisu utvrđene kao njegova ostavinska imovina pa se izjave o odricanju od nasljedstva Ankice Ilić i Gorana Ilića u ostavinskom postupku ne odnose i na navedene nekretnine (čl. 234. st. 1. ZN).

25. Dakle, na predmetnim nekretninama nisu utvrđeni nasljednici ostavitelja pok. Bariše Ilića niti su utvrđeni njihovi suvlasnički dijelovi, pa ako su iste nekretnine i bile u vlasništvu ostavitelja Bariše Ilića i čine njegovu ostavinsku imovinu, radilo bi se o zajedničkom vlasništvu svih zakonskih nasljednika pok. Bariše Ilića, sukladno odredbi čl. 141. st. 1. u vezi čl. 234. st. 1. ZN.

26. Nasljednička zajednica prestaje raspodjelom ostavinske imovine na nasljednike rješenjem o nasljeđivanju, pa kako sporna nekretnina nije obuhvaćena rješenjem o nasljeđivanju iza smrti pok. Bariše Ilića, proizlazi da u slučaju da se i radi o njegovoj ostavinskoj imovini, u odnosu na tu imovinu ne bi prestala nasljednička zajednica, dakle, svi zakonski nasljednici bili bi zajednički vlasnici, jer pravo vlasništva zajedničke stvari pripada samo svim zajedničarima. Svaki od njih može zahtijevati da se zajedničko pravo vlasništva nekretnine upiše u zemljišnoj knjizi u korist svih zajedničara kao zajedničko vlasništvo (čl. 59. ZVDSP).

27. Sukladno navedenom, pod pretpostavkom da se sporna nekretnina i utvrdi kao vlasništvo ostavitelja Bariše Ilića, aktivno legitimirani za tužbeni zahtjev radi upisa prava vlasništva na nekretnini bili bi svi zakonski nasljednici iza njegove smrti, uz tužitelja Zorana Ilića, njegova majka i brat, kako je to u pobijanoj presudi pravilno zaključio i prvostupanjski sud.

28. Tužitelj je u tužbi istaknuo glavni i eventualni tužbeni zahtjev koji su povezani istom činjeničnom i pravnom osnovom, u smislu odredbe čl. 188. st. 1. ZPP.

29. Prema odredbi čl. 188. st. 1. ZPP u jednoj tužbi tužitelj može istaknuti više zahtjeva protiv istog tuženika kada su svih zahtjevi povezani istom činjeničnom i pravnom osnovom.

30. Prema odredbi st. 2. istoga čl. ZPP tužitelj može dva ili više tužbenih zahtjeva u međusobnoj vezi istaknuti u jednoj tužbi i tako da sud sljedeći od tih zahtjeva prihvati ako nađe da onaj koji je ispred njega istaknut nije osnovan.

31. Odlukom ovog drugostupanjskog suda odbijen je kao neosnovan (glavni) tužbeni zahtjev povodom tužbe tužitelja radi utvrđenja ništetnosti Ugovora o kupoprodaji nekretnina od 18. prosinca 2013. i Ugovora o zajmu od 18. prosinca 2013. Glede zahtjeva tužitelja radi poništenja Ugovora o kupoprodaji i Ugovora o zajmu od 18. prosinca 2013. za istaći je da prividan ugovor, kako je već navedeno, sukladno odredbi čl. 285. ZOO, nema učinka među ugovornim stranama pa nije ni nastao. Stoga se ne može s uspjehom zahtijevati njegovo poništenje. Poništiti se mogu samo ugovori koji postoje, ali imaju određene nedostatke, što u konkretnome nije slučaj.

32. Slijedom iznesenog, prvostupanjski je sud pravilno primijenio materijalno pravo u dijelu u kojem je odbio eventualni tužbeni zahtjev radi poništenja navedenih Ugovora, budući da se samo oni Ugovori koji postoje, a imaju određene nedostatke mogu poništiti i predstavljaju pobojne ugovore, dok prividan ugovor nema učinak među strankama jer nije ni nastao.

33. Na osnovi iznesenog trebalo je po čl. 368. st. 1. ZPP odbiti žalbu tužitelja kao neosnovanu i potvrditi pobijanu presudu suda prvog stupnja u dijelu pod toč. III, IV, V, VI i VII izreke, te u toč. I izreke u dijelu u kojem je odbijen tuženi zahtjev na utvrđenje ništetnosti Ugovora o kupoprodaji nekretnina od 18. prosinca 2013. zaključenim između pok. Bariše Ilića, pravnog prednika tužitelja i Anda Marić j.do.o. iz Sesveta.

34. Isto je tako trebalo po čl. 373. toč. 3. ZPP djelomično preinačiti pobijanu prvostupanjsku presudu u dijelu pod toč. I izreke i odlučiti kao u toč. II izreke ove drugostupanjske presude.

35. Tužitelj je izjavio žalbu i u odnosu na toč. II izreke pobijane presude kojim je uspio u sporu, pa nema pravnog interesa za podnošenje žalbe u odnosu na taj dio presude. Kako je odredbom čl. 358. st. 3. ZPP propisano da je žalba nedopuštena ako je žalbu podnijela osoba koja nema pravnog interesa za podnošenje žalbe, to je istu žalbu trebalo odbaciti, sukladno odredbi stavka 1. istog članka ZPP, odnosno odlučiti kao u izreci rješenja ovog drugostupanjskog suda.

U Zadru, 2. prosinca 2021.

Predsjednica vijeća

Sanja Prosenica

Broj zapisa: **eb304-dfe83**

Kontrolni broj: **0ce70-4b391-8907b**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=SANJA PROSENICA, L=ZADAR, O=ŽUPANIJSKI SUD, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Županijski sud u Zadru** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.